

Học biết yêu thương Thiên Chúa dưới sự hướng dẫn của thánh I-nhã

LM Julian Thành, SJ

Tôi rất muốn yêu mến và phục vụ Thiên Chúa. Thiên Chúa đến với tôi và tôi đến với Thiên Chúa trong Chúa Kitô. Lửa tin yêu lạ lùng này đốt cháy trong tâm hồn trần tục của tôi khi Thánh Thần Chúa thấm nhuần tận đáy lòng tôi. Là một học trò rất chậm, cứng đầu và lười biếng tôi cần nhiều thầy dạy kèm thêm nữa. Trong các thầy dạy kèm này, thánh I-nhã là người đứng đầu.

Sách “Linh Thao” ngày xưa được dịch là “Tập dụng Thần Công”. Cách cầu nguyện theo thánh I-nhã, đối với nhiều người là suy tưởng và tưởng tượng Kinh Thánh. Có người tưởng rằng Ngài muốn huấn luyện những chiến sĩ hùng dũng, thông minh, biết phân đấu để bênh vực Giáo Hội và Thiên Chúa. Đối với tôi Ngài chỉ muốn dạy chúng ta “yêu và phụng sự Thiên Chúa trong mọi sự”.

Đây cũng là động lực và ngọn lửa đốt cháy trong tâm hồn Ngài. Ngài rất yêu mến Thiên Chúa. Ngài nhận thấy Thiên Chúa khắp mọi nơi một cách dễ dàng. Đôi mắt ngài rơi lệ nhiều đến bác sĩ sợ mắt Ngài sẽ bị bệnh.

Ngài phản ảnh tâm hồn tràn đầy tình yêu qua nụ cười tự nhiên, cách đối xử tế nhị, nồng nhiệt, và tính tình thích đùa giỡn.

Thánh I-nhã là một “nhà giáo dục” dạy chúng ta biết yêu. Ngài không truyền cảm kinh nghiệm yêu thương qua bài thơ hoặc tâm tình cảm động. Đã có một thời gian Ngài yêu và theo Chúa một cách lãng mạn, quá sốt sắng và thiếu khôn ngoan. Hồi mới ăn năn trở lại Ngài muốn bắt chước các vị thánh nổi tiếng nhất. Ngài muốn bắt chước những hành động đạo đức như ăn chay, thức khuya, đánh tội, quỳ gối nhiều tiếng đồng hồ liên tục, không hớt tóc...

Ngài không chỉ bắt chước thôi mà còn vượt xa nữa! Ngài chưa nhận thấy động lực tự ái, tham vọng thiêng liêng nơi các cố gắng phi thường đó vì Ngài chưa hiểu biết chính mình và cũng chưa biết nhận ra Thánh Ý Chúa. Trong thời gian đó Ngài mất sức khỏe, rơi vào mặc cảm tội lỗi... Ngài mong gặp một vị linh hướng, mà không thấy.

Nhiều năm sau có kinh nghiệm và ánh sáng Thiên Chúa Ngài cố gắng đi dắt

người khác trên đường tin yêu một cách rõ ràng, có phương pháp. Có lẽ đối với nhiều người tình yêu đến một cách dễ dàng. Nhưng đối với tôi, tiếng kêu mời phụng sự Thiên Chúa vì tình yêu và thương mến anh em như Chúa thương thật khó. Tận cõi lòng tôi, nơi tôi muốn tin yêu Chúa và mến yêu người khác có lẽ có vết thương, nỗi nghi ngờ khiến lòng tôi lạnh lùng đối với người lạ, ơ hờ đối với Đấng Tối Cao. Tôi có một chút đức tin và đức hy vọng nhưng vẫn thiếu lửa biết yêu. Tôi rất muốn biết yêu mến Thiên Chúa, nhưng không biết cách nên thất bại, chẳng biết làm sao. Tôi rất cần học tập dưới sự hướng dẫn của thầy I-nhã.

Trong Thánh I-nhã tôi tìm được một người bạn có thể hiểu tôi, tôi có thể bắt chước. Tôi nhớ lời Ngài: “Tình yêu được diễn tả qua hành động hơn là lời nói.” Như vậy tôi biết nhìn đâu mà khám phá tim tôi? Nhưng tình yêu vẫn còn bí ẩn. Vì khi tay chân làm những hành động cao đẹp nhất chưa chắc tôi đã có lửa mến thương trong trái tim. Tôi vẫn thắc mắc “làm sao mình biết yêu?” Tình yêu là một món quà Thiên

Chúa ban cho. Chúng ta bắt đầu yêu thương khi Thiên Chúa sai Thánh Thần Ngài đến với tâm hồn chúng ta. Nhờ mầu nhiệm cao cả này chúng ta có thể hiểu một phần nào lòng nhân từ, rộng rãi và khôn ngoan của Thiên Chúa. Tình yêu là kết quả của một cuộc đàm thoại giữa Thiên Chúa và loài người. Ngài kêu mời loài người đáp lại. Nhưng, ai muốn đáp lại tiếng kêu mời Thiên Chúa phải biết dọn đường, phải biết cộng tác và giữ lòng trung thành với các tác động và hồng ân Thiên Chúa.

Theo thánh I-nhã, bước đầu tiên trên đường kết thân với Thiên Chúa là “ước ao”. Tôi có ước ao kết thân với Thiên Chúa trong tình yêu không? Tôi có ước ao hiểu biết Thánh Ý Chúa để phục vụ tha nhân đúng theo Ý Ngài không? Nếu tôi chạy theo nhiều thần tượng khác, nếu tôi say mê bất cứ ai hay mục đích gì khác ngoài Thiên Chúa, nếu tôi có một hình ảnh sai lầm về Ngài và về tình thân mật với Ngài... chắc tôi chẳng ước ao yêu mến và phụng sự Thiên Chúa! Biết đây là bước đầu

tiên, tôi tìm trong tận đáy lòng tôi niềm ao ước này, và tôi để nó nảy nở lên, như một hoa hồng thơm, đơn sơ và chân thật.

Muốn tìm Thánh Ý Chúa chúng ta phải có một tâm hồn BÌNH TÂM. Đây cũng là một bài học căn bản của Thánh I-nhã. Tâm hồn “bình tâm” không có nghĩa là “ba phải”, “bất cần”, mà là một tâm hồn chú trọng Thiên Chúa trên tất cả ý muốn khác. Khi tâm hồn “bình tâm” tôi học tập bỏ ý muốn, ích lợi và tự ái của riêng tôi. Mỗi lần tôi dừng chân tại chỗ, không tiến theo Ý Chúa nữa, tôi phải coi lòng tự ái, mưu ích lợi và ý muốn riêng tôi. Đây cũng là lý do chính tại sao Chúa không thấp thêm lửa mền yêu trong tâm hồn tôi.

Theo Thánh I-nhã, muốn yêu mến Thiên Chúa điều kiện căn bản không có thể thiếu là nhận thấy những xu hướng lệch lạc trong trái tim tôi. Trong tất cả các xu hướng đó, Ngài muốn tôi nhận thấy xu hướng chính và trung điểm. Lòng tham lam, nhu cầu được khen hoặc mền yêu, óc độc tài hoặc nhu cầu có người sống dưới sự coi sóc của tôi, chẳng hạn, có thể đáp lại một vết thương cũ, một tham vọng có rễ thật sâu trong tuổi thơ ấu. Xu hướng lệch lạc này không phải là lý do tại sao trái tim tôi lạnh lùng không biết yêu. Lý do tại sao tôi không yêu là lòng tự ái, mưu ích lợi và tuân theo ý riêng mình hơn ích lợi và Ý Thiên Chúa. Nhưng các xu hướng lệch lạc ảnh

hưởng các lý tưởng và hành động cao đẹp nhất. Bao lâu tôi chưa nhận thấy xu hướng lệch lạc trong lòng, tôi dễ bị lừa gạt, dụ dỗ một cách tinh vi trong cuộc sống và ngay cả trong các sinh hoạt tông đồ cao đẹp nhất. Cùng một lúc tôi muốn phục vụ Thiên Chúa và mưu ích lợi riêng. Nếu mắt tôi không trong sạch và tâm hồn thiếu tự do, tôi sẽ mưu ích lợi riêng hơn là Thánh Ý Thiên Chúa.

Thánh I-nhã mời tôi luôn luôn nhìn Chúa Kitô muốn cứu chuộc và thanh tẩy tôi. Qua các khóa Linh Thao và kinh nghiệm sống tôi học tập bài hiểu biết chính tôi, mở lòng cho Chúa muốn chữa lành vết thương, thanh tẩy tâm hồn và cứu chuộc tôi. Từ từ có một liên hệ mới giữa tôi và Chúa Kitô là Đấng Cứu Chuộc tôi, giữa tôi và Chúa Cha đang mong chờ tôi về, đi kiếm tôi để tha thứ và tẩy sạch tôi. Các khóa Linh Thao hằng năm cùng với phút hồi tâm mỗi đêm giúp tôi hiểu biết chính mình và mở lòng cho Chúa Thánh Linh.

Nhận ra và phân biệt các “thần” là môn học bí ẩn. Nhiều thánh nhân đã phân biệt các “thần” nhưng Thánh I-nhã dạy tôi không chỉ “phân biệt” các thần mà còn áp dụng vào cuộc sống. Ngài chỉ cho tôi cách đối xử với “thần dữ”, cách cộng tác với “thần lành”.

Phân biệt thần loại, tìm hiểu xu hướng lệch lạc, tập từ bỏ lòng tự ái, ích lợi và ý muốn riêng mình dưới sự hướng

dẫn của Thánh I-nhã, đòi hỏi một thời gian lâu, có thể là nhiều năm. Nhưng đây không phải là một giai đoạn tiêu cực, hạ mình xuống và luôn luôn rơi lệ xám hối. Thánh I-nhã là một kiến trúc sư không ngại phí tổn lúc đặt nền móng vững chắc. Ngài muốn chúng ta hiểu chính mình và để Chúa tẩy sạch tận đáy lòng chúng ta. Như vậy Thánh Thần có thể ban cho chúng ta quyền chữa bệnh, trừ quỷ và sai chúng ta đi phục vụ tha nhân.

Nếu Thánh I-nhã có vẻ nhấn mạnh “tâm lý” trong giai đoạn ăn năn trở về, chúng ta không nên quên rằng mục đích Ngài muốn chúng ta đạt tới và động lực thúc đẩy chúng ta là “yêu mến và phục vụ Thiên Chúa trong mọi sự”.

Các đề tài suy niệm về “TỘI LỖI” dưới sự hướng dẫn của Thánh I-nhã giúp tôi hiểu biết Thiên Chúa, tình yêu Ngài dành cho tôi. Thánh I-nhã muốn chúng ta được ơn “sợ tội”, lấy lòng ghê tởm và hậu quả của tội ác hiện tại và trong đời sau. Thánh I-nhã muốn tôi nhìn Chúa Kitô chết trên thập giá vì tôi để tâm hồn tôi được tác động và đánh thức. Ngài mong rằng một tâm hồn chưa hề khóc vì tình yêu, vì hối hận, bắt đầu rung động và biết ơn Người, Đấng Cứu Chuộc.

Các năm trôi qua, tinh thần mật giữa Chúa Kitô và tôi có vẻ vững mạnh hơn trước. Thánh I-nhã chỉ cho tôi cách mang Thần học Chúa Ba Ngôi, Chúa Nhập

Thể và Kitô Học dưới ánh sáng các Phúc Âm, thành từng đề tài một để tôi chiêm niệm. Chúa Kitô là người từng như tôi, một hài nhi duyên dáng, một trẻ em vui tính, một thanh niên bắt đầu gánh trách nhiệm nặng nề của gia đình và ơn gọi... Qua Chúa Kitô tôi cũng hiểu và quý mến Chúa Cha. Thánh I-nhã dạy tôi một phương pháp dành “thời giờ” cho Chúa. Biết dành thời giờ cho Chúa, để Ngài dạy tôi tình yêu. Tôi nguyện ngắm từng hành động, lời nói, bài học gương mẫu.... Nhờ Thánh I-nhã trái tim tôi biết dùng thì giờ để mở lòng cho Thiên Chúa. Đây là thời gian tôi dành cho Chúa Kitô để Ngài thu hút và thuyết phục trái tim tôi và cả hai có thể cảm thông và nên giống như nhau. Vì tôi muốn “yêu mến và phục vụ Thiên Chúa trong mọi sự”.

Khi chúng ta theo Chúa một vài năm, những cạm bẫy của thần dữ sẽ tinh vi hơn. Trước mặt tôi nhiều ngã ba khó giải quyết. Tôi phải làm gì để yêu và phục vụ nhiều hơn? Thầy I-nhã phải dạy chúng ta những bài học khó hiểu hơn một chút. Dường như theo vết chân Ngài tôi cũng trở nên cẩn thận hơn trước! Ngài mời tôi HỒI TÂM mọi sự xảy ra và nhận định các thần một cách liên tục! Có lẽ có người sợ và tự hỏi: bước theo Ngài chúng ta có mất tính tự nhiên, ngay thẳng chăng?

Đối với tôi, tôi vẫn cần Thánh I-nhã là thầy dạy kèm. Càng bước theo Chúa lâu năm, các cơn cám dỗ

càng có tính cách tinh vi hơn. Mặc dầu sống thân mật hơn với Thiên Chúa, ai có thể bảo đảm tôi không bị lừa gạt, không tự lừa dối chính tôi? Muốn tìm Thánh Ý Chúa trong lúc này cũng như lúc ban đầu theo Chúa, Ngài luôn nhắc nhở tôi rằng tôi phải “từ bỏ chính tôi.” Từ bỏ chính tôi bằng cách từ bỏ tự ái, ích lợi và ý muốn riêng của tôi. Thiên Chúa đang dẫn tôi đi trên đường tình yêu và phục vụ tha nhân nhưng lòng tự ái vẫn không chết, chỉ biến đi. Bây giờ những gì tôi mong muốn cho tôi có một giá trị cao đẹp hấp dẫn hơn. Nhân dịp rao giảng Nước Thiên Chúa tôi hay xử dụng quyền “chữa lành” và “trừ quỷ” (không phải theo nghĩa đen!). Nhiều người quý mến tôi. Chính họ cũng để mến, thật cao quý! Tiện đường khi rao giảng Nước Chúa tại sao không đưa cái “tôi” mình lên?

Nắm tay Thánh I-nhã, tôi phải luôn luôn quan sát các tác động trong tâm hồn tôi. Nếu tôi không tự lừa dối chính tôi, nếu tôi luôn luôn từ bỏ tự ái, ích lợi và ý muốn tôi, tình yêu Chúa có thể làm chủ trái tim tôi và soi sáng tay chân tôi lúc phục vụ tha nhân. Đối với tôi Thánh I-nhã không phải là thầy nghiêm khắc, phân tích mọi sự một cách lạnh lùng. Đối với tôi Ngài thật thanh sạch, vui vẻ và hăng hái. Ngài chỉ muốn dạy tôi một bài: “Cách yêu mến và phục vụ Thiên Chúa trong mọi sự”.

Julian Elizalde S.J.

(trích Đồng Hành năm 1989, số 6&7)